



**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Epistola.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

Epistola.

F. Benedictus Bulxianus fratri
Thome Caietano ordinis predicatorum
Theologanum ac philosopham
eum maximo. S. D.

AUm varia ac
prope infinita sunt morta
lium studia eruditissime
pater: ut alij rebus bellicis: alij cu
mulande rei familiaris: nonnulli agri
culture. plerique vero sociundissimis
litterarum studijs sunt mancipati at
sq; intenti nouissimos ego semper cen
sui ceteris omnibus esse preferendos
Quippe cum animaduerterim homi
nes p̄ orbis exercitijs insudantes a
nimo suo quietem nullo proſus mo
do prestare posse: illaq; ipsa exercitia
ab nullo qd recte sapiat: neq; excole
da: neq; expertenda esse exploratissi
num naras cuiq; esse potest: eos qui
studiis modi rebus sunt dediti semper in
desiderijs versari. fit enim nescio quo
pacto ut multa possidenti maior in di
es augendaruz opum excitetur cupi
ditas. Reliqua vero que a cunctis fe
re mortalibus inter bona communen
tantur: videlicet valitudo corporis:
pulchritudo: dñia: imperia: dignita
tes agorium possessiones quib⁹ mor
talium studiuz intenzuz est: qd breuis
sunt temporis momento euanescent.
Unde fit vt a nullo bene concordato
viro concupisci debeant. Sole vnic
littere sunt que hominem reponunt in
statu tuto et tranquillo. Ille hominem
reddunt fortē: ille ditissimuz: ille li
berum: ille delicias incommutabiles
conferunt et celestes. Ille die noctuq;
in theatris: ille in solitudine: ille in
discrimine hominem comitantur.
Quis enī vndq; ergo fuit in quo hec
una litterarum virtus habitauerit.
qui aduersas celi influentias. calami
tates terre. animo forti ac constanti:
vel non depulerit: vel certe non tol
erauerit. Quis ille deniq; extitit vtra
stassimum mare pugillo concludaz q

his predictis humanas prosperitates
que hominez solent pressare insolens
tem cum grauitate et prudentia omni
no non refrenauerit. Quare non pos
sumus non summis precomis laudari
oneq; immortali institutum tuuz p
bare qui eti clariſſimis ortus sis na
talibus. lauteq; educatus. nulli tñ la
bori pepercisti: quoniam tandem lo
cupletissimum litteraruz theſaurum
tibi paraueris. Atq; ita paraueris.
vt non dicam conjectura quadaz: sed
certissima scientia esse qui valeā: hac
in re tibi censeaz vel neminez esse: vel
q; rarissimum pace omniū dictum esse
volo nostra tempeſtate anteponendū
Qd cum alias sepe. tuz vero duobus
superioribus annis Uero ne pre te tuli
sti. Quo in loco cū conueniſſemus co
uentus acutanda gratia: agerentur
q; publica litteraruz nostro de more
certamina quas alio vocabulo. dispu
tationes appellamus multarumq; re
ligionum viri sane eruditū se contulisi
sent: ad eſſentq; et preclarissimi illius
urbis viri qui in omni genere virtutis
tum postremuz sibi locuz non vendi
cant ita te gessisti: vt omnibus summe
fueris admirationi. Que omnia cum
memoria mecz repeteo in eam venio
ſententiaz vt iudicem que abs te tam
propte tanq; excelse afferebantur: no
a te sed per te esse dicta. Tanta enim
tibi erat litterarioruz telorum copia
quibus et apparentez aduersariorū
scientiam refellebas: prostrabas: fu
gabas: et veraz tuam tuebare: vt eam
omnez urbem in tui admirationē co
uerteris: effeceris eos quoq; qui oc
cupationibus implicite te minus vis
derunt: te amarent: te colerent: te pre
dicarent. Ea em̄ scientie vis est: qd
tu etiaz me tacente probe nosti vt eos
in quos seſe ipsa contulerit diuinos
atq; admirādos alijs hominibus pre
stet. At vero cum diuina cogitatio
ne mecz ipſe reuoluerem. unde tan
tam humane ac diuine sapientie su
pelleculam collegilles: inueniſham

a. i

Epistola.

duo id tibi prestitisse. Alterum inge-
niū rū dexteritatem atq; solertiam.
Alterū natalis rū soli inclinationē
Unde vene et nostri astologi enuncia-
verē: qui affirmat quoniam vt diversa
in celo astra sunt habeatq; vnsiquid
q; eorum vim suam: ita diversa in stu-
dia hominibus inclinationes ingere
re. Quare cernimus quasdam gētes
armis deditas nonnullas rebus me-
chanicis. alias vero litteris tantum
genitas esse vi patrui sui soli. Et vt
honores his laudatissimis studiis ap-
pōs prodit: ita diuerso studio: vt aliū
poetū. alium diuinis rebus. aliu gen-
tibus moribus informandis applicat
Hec em̄ sunt pene omnia exercitia: in
quibus litterata ingenia lucubrant.
Protulit igitur in primis ager tuus:
diuinū illum Thomāz aquinātem.
Theologorum ac philosophantū
facile principe. Cui quidem ob libro
rum a se scriptorū ingentez multitu-
dinem sententiarū grauitatez verbo-
rum facilitatez. stiloz maiestatez. tā-
ta a sumis pōficiib; alijsq; vere sa-
pientib; est habita reverentiā eo
rum quidae euū alterū Salomone
cui diuinitus quicquid dixerit affla-
sum est: recte meritoz vocitarint.
Neq; te moueat illuz a nonnullis no-
stri eū scholis & vīnā scoliis: mordē-
ri ac vīperē ore dilacerari. Quippe
qui pē spicue scias solaz miseriaz va-
care innidia et celsos dumtaxat mon-
tes fulgura petere ac debachari sole-
re. Immo vero nobis magis gaudēdū
est. quandoquidez cum aduersantib;
ei reluctamus co magis i illius glori-
ani ac nostram efficiant splendidiorē
Hoc illud vnum nobis sat esse debet:
q; si quis e medio Thomām sustule-
rit. theologantes omnino aut nullos
esse: aut densissimis ignorantie tene-
bris immo erroribus: immo heresib;
obuolū. Etēm si hi aliquid in se hu-
manitatis si quid pēsi certe haberent
non eum modo tam stulte carperent:
sed summis laudibus extollerent ali-

osq; vt laudarente adhortarentur. q;
hos mastigias orationis mee flagel-
lo viterius exagitare consilij mei nom-
est. hic ager tuus preclarissimos poe-
tas p̄genuit. Statuum hīcō. Horati-
um. Juuenalem. Quop̄ p̄imus akilo
quo suo sermone inter omnes latine
lingue poetas secunduz locum ad vir-
gilium sortitus est. horatius vero ob
eius dicendi elegantiam atq; carni-
nis varietatem: ab seculi vīg; princi-
pio parē inuenit neminem. Aquinas
autem Juueualis: vt satirico poema
te delectatus est. ita ceteros ea mate-
ris antecessit. Nunc autem pater per
omnia reverende. hic aureus ac feli-
cissimus ager tuus: quo posset omni in
genere cum prisca ac nostra etate scri-
bendi caractere certare. attulit iam
tandem hunc angelicū immo vt re-
ctius loquar. diuinum Sabrielem qui
velut ab alto demissus celo in terra
vītro citroq; emicuit. Cui tanta gra-
tia in diuini verbi satione ab deo op-
timō maximo largita est: quanta vīd
retroactis tēporib; cuiq; sit concep-
sa. Quo fit vt ego diuī Augustini mo-
re: anhelanti animo vīus adhuc oculis
videre desiderarim. Primum de
nostrī filiū carne vestitū. Alterū
Sabriēlē Bareletaz in pulpite igni-
ra verba sua resonantez. Unum hoc
in loco illud affirmauero eo dicitan-
digenerē in quo ille versatim enīm
nas ac sempiternas laudes meruisse
Quotus enim quisq; modo purgato-
stomacho ac recta lance rem pensit
et eum alijs id genus scriptorib; cō-
serat: animaduertet profecto et me
verba non effutire: et q̄tum homo ho-
mini prestet. hic vt solidissima in ea
arte qua versari instauerat fundame-
ta iaceret: plurimum in naturali ac
moralī p̄ylosophia temporis contri-
uit. In theologia diuī Thome cetero
rumq; theologo: u; pro varietate au-
dientium: consuetudine familiarissi-
me veitur. Hac vna predicatori dem-
pta: non predicatorē sed uugonem

Epistola.

Appellauerim: Is sibi eam maxime beat. hic tante virginis ardentissim⁹
venia cauit. Et tanta facilitate eos in
testes adducit p̄seruans theologos
quoz doctrina sui natura solet esse
suum granum tuz obscurus ut doctissim⁹
quez stupore afficiat. Sitq; vt absq; v̄l
lo labore ediscantur. Illud antez ma-
xime obseruare ntitur. quo auditorē
attentum suspensumq; reddat. Alta
proponit. conclusionuz variarum sen-
tientiarum exemplorum quorum via
mirifice astantes ciet: i nsueta assert:
Sales quosdam: quod non sine maxi-
mo artificio ab eo factuz; esse iudico
nonnūq; inspergit: quoruz suavitate
audientiuз mentes demulceat. In ex-
agitandis vero virt⁹s. hucusq; non in-
ueni negq; accommodatioz: negq; ve-
hementiorem. In efferenda autez vir-
ente totuз est vigilans: totus ardens
totus indefessus. Sed quid dicam de
eius exordi⁹. Quid namq; sublimi⁹
Quid elegantius cōcinnius re possit
excogitari: hic cum alijs omnis cun-
cris in rebus excelluerit: hic seipz; to-
tuз supauit. Non enī pfecto pteribat.
difficile factu esse. id op⁹ cui⁹ pncipi-
um ac fundamentum tenue. atq; exi-
le iactuz fuerit: totuz omne edificum
In ruinam abeat sit necesse. Econtra
vero ciuus solidum ac firmuz sit reli-
quum opus stabile faustiq; sequatur
p̄portet. Ne qua minore laude eius i
Eangelia explanationes estimande
sunt. Quas equidez cum lego. me ite-
rūs atq; iteruz acutissimo suis inu-
tis sanctissimisq; declarationibus ad
relegendus inuitant. Nemo retroa-
ctis temporibus extitit: q̄q; pernul-
et sermones texuerint qui preter hūc
mūz ac voragie nostrū. de btev̄ginis
laudibus omni sabbato sermonem ha-

obseruator. sicuti et ordo noster vera-
rum eius laudum semper extitit pros-
mulgator. quoniam qui et solus ab ea
habitum suum habuisse gloriari po-
test. immortalis cum laude assecutus
est. Accedit preterea ad rem quod nō
sine ingenio sui celitudinis accumula-
tissimo atq; amplissimo honore com-
memorari potest. cum se aut ad virtu-
tem sequendam. aut virtutem exercitan-
dum rei cendunve dederit: nihil pre-
tereat. nihil intactum omnino relin-
quat: quod pro subiecta materia non
excogites. idemq; egregie consequa-
tur. Quibus omnibus facile fit: cum
in se uno omnia que alijs singuli p̄ca-
ptū suo nobis scripta reliquerit in se
comprehenderit absq; ullius imuria
pro meritis sit omnibus preferendus.
hi igitur hi sunt fruct⁹ doctissime pa-
ter: quos ille iocundissimus ager tu⁹
non nobis modo: sed toti terrarum or-
bi p̄pagauit. Quorum opera: indu-
stria. altisq; cogitationibus. quisq; si-
bi omni in re litteraria consultū esse.
cognoscere liquido potest. Que omnia
cum ita sint: et nobis in p̄missis gaudē-
dum est. tibi vero ac patrie mea gratu-
landum. Reliquum vero est ut postop̄
hi clarissimi viri quos parria tua ge-
nuit ob mortis immanitatem a nobis
subtracti sunt: tu valitudinem tuam
qua stante cum misa bene atq; secun-
dissime actum iri confido q̄q; diligen-
tissime cura. Nam cui alijs omnibus
tum milii maxime rem facturus es
grauiissimam: qui non secus salutem
tuam atq; meam esse diu desidero.
Uale o sapientie vnicū domicilium

¶ finis.